SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
Пам'ятаймо про Україну!
VOL. XCVIII. No. 30. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 14, 1991 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ЛЮТОГО 1991 Ч. 30. РІК XCVIII.

ВІДБУЛАСЯ ПРЕСОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ЧОРНОБИЛЯ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 7-го лютого, у пресовому центрі міністерства закордонних справ України відбулася пресова конференція з нагоди заяви Верховної Ради України про міжнародну співпрацю в царині подолання наслідків чорнобильської катастрофи.

У пресовій конференції взяли участь: Володимир Яворівський — голова Комісії Верховної Ради УССР з питань чорнобильської катастрофи; Дмитро Павличко — голова комісії Верховної Ради України у закордонних справах; Георгій Готовчиць — голова Держкомітету УССР захисту населення від наслідків вибуху на Чорнобильській АЕС; Валентин Ліпатов — заступник міністра закордонних справ УССР.

Кореспондентів повідомлено, що міністерство закордонних справ України інформувало світову громадськість про дійсний стан у чорнобильській зоні та включення міжнародних установ для допомоги Україні , а також про діяльність ООН у цьому напрямку. ООН має намір провести міжнародну конференцію з проблем Чорнобиля.

В. Яворівський і Д. Павличко зазначили, що головною завадою на шляху до ліквідації наслідків катастрофи в Чорнобилі є відсутність правдивого суверенітету України.

Згідно з рішенням Київської Міської Ради та головного управління народної освіти навчальний рік у київських школах для учнів перших-восьмих та десятих кляс закінчиться 15-го травня. Учні не складатимуть іспитів і не відбуватимуть так званої літньої практики, тобто обов'язкової двомісячної праці. Рішення схвалене міністерством освіти УССР. Прийнято це рішення з огляду на важку екологічну ситуацію в місті.

Газети „Правда" і „Ленинское Знамя" повідомили, що прокуратура СССР порушила кримінальні справи проти ряду нових винуватців катастрофи на Чорнобильській АЕС. Генеральний прокуратор СССР Ніколай Трубін заявив, що до відповідальности будуть притягнені особи, які не зуміли чи не хотіли організувати негайну евакуацію населення та зіґнорували дані про радіяційне забруднення територій.

Раніше офіційні чинники твердили, що число загиблих під час вибуху на Чорнобильській АЕС становило 31, однак тепер совєтські газети повідомляють, що загинуло понад 250 осіб, а **число потенційних жертв взагалі важко підрахувати, оскільки тисячі людей живуть на заражених радіяцією територіях.**

ПАРЛЯМЕНТ УКРАЇНИ ГОТУЄ ЗАКОН ПРО ПРАЦЮ

Київ (УНІАР). — Тут в понеділок, 11-го лютого, на сесії Верховної Ради України обговорювався проєкт закону про внесення змін до кодексу законів про працю Української ССР. Доповідав голова постійної комісії ВР Микола Білоблоцький. Законопроєкт передбачає поширення заходів соціяльного захисту, ґарантованих державою, часткове зменшення права керівників підприємств звільняти працюючих. Нинішній Кодекс законів про працю передбачає верховенство союзного трудового законодавства. Вимога про скасування маріонеткового трудового законодавства містилася зокрема у резолюції економічної конференції Української Республіканської Партії у грудні минулого року. Сесія Верховної Ради ухвалила законопроєкт в основному і доручила постійній комісії та Раді Міністрів доопрацювати і внести на розгляд **сесії ряд статтей, що стосуються тривалости робочого тижня, тривалости робочого дня для жінок, які мають дітей, тривалости** оплачуваної та неоплачуваної відпустки породіллям тощо. Ряд депутатів запропонували скоротити тривалість робочого тижня на одну годину, зменшити до 6 годин робочий день для жінок, що мають дітей.

Сесія розглянула закон про оренду. З цього питання доповідав заступник голови держкомітету у справах економіки Олександер Ємельянов. Депутати вирішили перенести обговорення законопроєкту і доручили **комісіям та урядові Украї**ни розробити проєкт закону з урахуванням альтернативних пропозицій. Наприкінці засідання голова парляменту Леонід Кравчук поінформував депутатів про підсумки перебування у Швайцарії на всесвітньому економічному форумі, а заступник голови Верховної Ради повідомив про результати міжреспубліканської українсько-російської конференції у Донецькому.

Після засідання сесії відбулася пресконференція. Леоніда Кравчука, на якій голова Верховної Ради, відповідаючи на запитання журналістів, зазначив, що ділові кола Заходу проявили зацікавлення в економічному співробітництві з Україною, бо республіка може ґарантувати певну економічну стабільність, захист інвестицій та капіталів, ведеться законодавча робота, спрямована на захист вільної економічної діяльности. В Україні покладів золота достатньо, щоб „республіка увійшла до клюбу золотодобувних держав", що сприятиме вирішенню валютних проблем. На думку Кравчука новий союз повинен будуватися як спілка суверенних держав із делеґуванням повновважень і ґарантіями незалежного розвитку кожної держави, а при проведенні референдуму мають бути враховані позиції республік.

Українська держава повинна ґарантувати захист інтересів національних меншин, а існування кримської автономії у межах України цілком правомірне. Голова Верховної Ради заперечив **можливість створення так** званих комітетів національного порятунку чи подібних структур в Україні. Як зазначив Віктор Федорчук, Л. Крачук уник прямої відповіді на запитання про його ставлення до заяви ЦК Компартії України стосовно референдуму та союзного договору.

В. Фокін відвідав Чорнобильську АЕС

Київ (УНІАР). — Тут 6-го лютого програма „Актуальна камера" української телевізії повідомила, що голова Ради Міністрів УССР Вітольд Фокін побував на Чорнобильській АЕС, де ознайомився зі станом саркофагу.

На сесії Верховної Ради України 5-го лютого, під час обговорення законопроєктів, спрямованих на зменшення катастрофічних наслідків вибуху на Чорнобильській АЕС, депутат Володимир Яворівський вказав на недостатність системи захисту залишків пошкодженого реактора.

Газета „Київський Вісник" 6-го лютого оприлюднила звернення до Верховної Ради УССР, до киян, до громадськости України і світу, яке підписали керівники та співголови столичних осередків Руху, УРП, Об'єднаної Соціял-Демократичної Партії України, Партії Демократичного Відродження України, асоціяції „Зелений світ", Партії Зелених України, Демократичної Партії України, Української Національно-Демократичної Партії, Спілки трудящих Києва, київського міського комітету КПУ, міського Комітету охорони природи, організації „Вітчизняний Форум", Київської Ліберально-Демократичної Спілки, міської ради профспілок та міського комітету комсомолу. Автори документу вимагають, щоб Рада Міністрів УССР надала столиці України статус міста, що постраждало від чорнобильської катастрофи.

У зверненні наведено дані, які свідчать, що після квітня 1986 року кількість хворих на онкологічні недуги щитовидної залози та лейкоз подвоїлась. Переважній більшості киян властиве зниження загального імунітету та зниження кількости лейкоцитів у крові.

Відбулася наукова конференція УІТ в Гайдельберзькому університеті

Ню Йорк (УІТ-О.Д.). — 19-го січня 1991 року відбулася у приміщенні відділу для східньоевропейської історії університету в Гайдельберзі, Німеччина, наукова конференція Українського Історичного Товариства (Европейська секція, Мюнхен) разом із семінаром східньоевропейської історії університету.

Конференцію відкрив і виголосив вступне слово проф. Е. Вольґаст, а дальше відбулися доповіді: проф. Г. Нойбауер на тему „Проблематичний союз. Татари в конфлікті за Україну (1648-1654)", проф. Т. Мацьків — „Українсько-польський мировий договір з 1649 року в сучасному німецькому розумінні". Після перекуски продовжувано конференцію доповіддю д-ра Е. Лідемана — „Джерела теперішнього українського самостійницького руху", а після того доцент К. Цімер говорив на тему „Українська меншина в Польщі після Другої світової війни". Після кожного докладу відбувалася дискусія. Всі доповіді виголошено в німецькій мові. Конференцією проводили проф. Е. Вольґаст, директор семінара східньоевропейської історії, та проф. Т. Мацьків, голова Европейської секції Українського Історичного Товариства.

Добре знання предмету з тематики виголошених доповідей свідчить про певний проґрес в аспекті розуміння процесу східньоевропейської історії в порівнянні з давнішими часами, коли німецька наука бачила на сході Европи лише Росію в „академічному" полоні московофільства.

На своєму етапі 25-ліття діяльности Українська Історичне Товариство нав'язує співпрацю не лише з американським науковим світом, але й на европейському ґрунті. У зв'язку з тим на вдячну увагу заслуговує активна праця проф. Т. Мацькова, представника УІТ в Европі.

СХОДИНИ В КЕРГОНКСОНІ

Кергонксон, Н. Й. — Відділ Українського Патріярхального Товариства в Кергонксоні влаштовує Святочні сходини для вшанування річниці народин св. п. Патріярха Йосифа в неділю, 17-го лютого, о год. 12-ій полудня в залі церкви Пресвятої Трійці. Доповідь виголосить парох церкви Пресвятої Трійці о. Маріян Струць, виступить хор „Золотий гомін" під дириґентурою Олега Волянського, рецитуватиме Лідія Яців.

ЛЬВІВ'ЯНИ КОНЦЕРТУЮТЬ

Джерзі Сити, Н. Дж. (В. Л-ць). — Коли до редакційних приміщень щоденника „Свобода" заходять гості з далекої географічно, але близької нашому серцю України, серед редакційного складу відчувається не тільки пожвавлення, вдоволення і зацікавлення, але в першу чергу питання: хто вони, яка мета їхнього приїзду, що вони привезли для підсилення нашої духовної снаги так дуже потрібної кожній національній спільноті розкиненій по багатьох країнах вільного світу, але ідейно з'єднаною з Україною.

Під час відвідин в редакції „Свободи" (зліва): Т. Дідик, О. Врабель, І. Соневицький.

Цього разу редактори „Свободи" мали нагоду вітати в себе двох мистців-співаків, провідних солістів Львівського театру опери та балету ім. Івана Франка, сопрано Тамару Дідик і баритона Олександра Врабеля (подружжя), які на протязі деякого часу виступлять з концертами у багатьох українських громадах та виконають твори закордонних та українських композиторів. Гості прийшли до редакції у супроводі д-ра Ігоря Соневицького, відомого композитора і музиколога, та д-ра Мирослави Томоруґ-Знаєнко, професора Ратґерського університету. Між іншим солісти виконуватимуть на концертах твори І. Соневицького, між ними знамениту композицію „Під Твою милість". Організацією концертів займається в ЗСА Олег Миськів.

Слід пригадати, що Т. Дідик та О. Врабель є також викладачами у Львівській консерваторії. Т. Дідик вчилася співу у племінниці Соломії Крушельницької, Одарки Бандрівської, а О. Врабель у проф. Олександра Курдидика-Карпатського. Т. Дідик народилася в галицькому Поділлі (с. Ланівці, Тернопільська об-

(Закінчення на стор. 3)

Конкретизуються пляни американського консуляту в Києві

Джерзі Сити, Н.Дж. — Як інформує аґентство Ассошіейтед Пресс з Києва після 15 років переговорів та зусиль ЗСА відкриє ще в цьому місяці свій консулят в Києві.

Однак американські урядові чинники застерігаються, що відкриття консуляту не є однозначне із дипломатичним визнанням чи підтримкою стремлінь до незалежности України, пояснюючи це тим, що ця справа мусить бути розв'язана внутрі СССР. Аґентство підкреслює, що Франція та Німеччина, які мають вже консуляти в Києві затримали також невтральність, коли йдеться про боротьбу українців за незалежність.

Державний департамент ЗСА вирішив був вже у сімдесятих роках відкрити американський консулят в Києві в заміну за те, що совєтський консулят мав бути відкритий в Ню Йорку. Тоді теж вислано персонал до Києва, що мав приготовити відновлення трьох будівель для приміщення консуляту та його робітників з родинами. Однак відносини поміж ЗСА і СССР загострилися з вибухом війни в Афганістані і бойкотом Олімпійських Ігрищ в Москві і пляни про консулят відложено на неозначений час.

Коли в минулому році в Україні відродився рух за незалежність, який завершився в липні проголошенням суверенітету, Державний департамент відновив приготування для відкриття консуляту. Зокрема за це старався провід Руху, а його голова Іван Драч заявив кореспондентові Ассошіейтед Пресс, що український провід потребує добрих і близьких зв'язків із Заходом, а передусім потребує західніх дипломатів, які перебували б постійно на терені України і знали правдивий стан подій.

Першим генеральним консулем ЗСА в Києві буде Джан Ґандерсон, а його заступником консул Іван Степанчук, які в останніх днях лютого переїжджають до Києва і спершу будуть урядувати у своїх приватних помешканнях.

І. Степанчук поінформував американських кореспондентів, що консулят не буде виконувати усіх своїх завдань, зокрема не буде видавати в'їздові візи до ЗСА, доки не буде мати призначеного офіційного будинку для тих цілей.

Наразі призначено на приміщення консуляту будівлю на вулиці Стрілецькій поблизу катедри св. Софії.

Доки не буде постійного приміщення в Києві, Державний департамент не дозволить совєським дипломатам зайняти новий консулярний будинок, який вони приготовили в Ню Йорку, і вони мусять працювати в приватних квартирах.

Українські організації підтримують Президента в справі Литви

Джерзі Сити, Н.Дж. — Листом з 14-го січня провідники трьох централь української громади ЗСА Іґнат Білинський, президент УККА, Уляна Дячук, президент УАКР, і д-р Степан Ворох, голова Українсько-Американських Професійних Організацій, звернулися до президента Джорджа Буша, підтримуючи його заяву з 13-го січня, в якій він засуджує останні події в Литві.

Підписані відкликуються на свій лист до Президента з 8-го січня, в якому вони виявили побоювання, чи в різних частинах СССР не можуть повторитися подібні події як в Китаю на площі Тіянанмень і що українські американці серйозно занепокоєні теперішнім станом в **Україні**. Тому вони просять Дж. Буша звернути увагу американському народові на події в Литві, щоб в цей спосіб запобігти подібним випадкам в інших республіках, окупованих Москвою. З таких саме причин підписані просять Президента переглянути договори з СССР.

ЛЕТУНСТВО КОАЛІЦІЙНИХ ДЕРЖАВ ПРОДОВЖУЄ БОМБАРДУВАТИ ІРАК

Даґран, Савдійська Арабія. — Після консультаційних розмов секретаря Департаменту оборони Ричарда Чейні і шефа генеральних штабів армії ЗСА ген. Коліна Л. Повелла з головнокомандуючим альянтськими військами в районі Перської затоки ген. Норманом Сворцкопфом і його помічниками, летунські з'єднання, використовуючи сприємливу погоду, продовжують бомбардувати військові об'єкти в Іраку і Кувайті та військові з'єднання реґулярної армії та республіканської ґвардії, не міняючи покищо стратегічної тактики, хоч, як інформують кореспонденти, контиґент альянтського війська і воєнної техніки у прикордонній полосі між Савдійською Арабією і Кувайтом збільшується з кожним днем.

У двох останніх днях приціл бомбардувальників і воєнних джетів звернений радше на військові з'днання, щоб послабити їхню бойову силу і моральну стійкість. Тільки за одну добу летунські з'єднання альянтів відбули 200 бойових вилетів і 550 на територію Кувайту, де сконцентровані частини республіканської ґвардії, яка вже від кількох днів відчуває тиск на неї зі сторони альянтів. Їм не вистачає харчових продуктів, питної води, припинилася достава іншого військового виряду та амуніції.

Британський генерал морської піхоти Ричард Нил заявив кореспондентам в Ріяді, що летуни знищили ще п'ять мобильних ракетних систем, з яких іракці обстрілюють ракетами „Скад" Савдійську Арабію і Ізраїль. Згаданий генерал заявив, що статистика говорить сама за себе тому він намагався подати журналістам якнайбільше фактів і статистичних даних. Наприклад: коаліційні воєнно-повітряні з'єднання виконали на протязі цілого часу тривання війни 65,000 полетів над територією Іраку і Кувайту. При цьому альянти втратили 29 бойових літаків, в тому числі 15 американських, п'ять англійських, один кувайтський і один італійський. Сім літаків розбились з інших, не воєнних причин. В бою загинуло 32 вояки антиіракської коаліції, в тому числі 12 американців і 20 савдійців. З інших причин померли чи загинули ще додатково 25 американських вояків, 46 вояків зараховані до катеґорії пропавших без вістей.

Число іракських полонених вояків збільшилось до 1,040, серед них, згідно з інформаціями кореспондента газети „Ню Йорк Пост" є 50 старшин. Ремзі Кларк, колишній секретар Департаменту юстиції ЗСА заявив кореспондентам в Ню Йорку, де він зупинився у поворотній дорозі з Баґаду, що в наслідку бомбардувань в Іраку загинуло 6-7,000 цивільних осіб. 225 полетів летуни виконали тільки на позиції республіканської ґвардії, якою хвалиться Саддам Гуссейн, кажучи, що це вона перерішить в користь Іраку бій проти „військ диявола".

Велика преса на Заході чимало місця присвятила зустрічі С. Гуссейна з висланником совєтського уряду Євґенієм Прімаковим, якого на Близький Схід вислав президент і партійний керівник СССР Міхаїл Ґорбачов. Головним завданням Прімакова були нібито справи миру, але деякі, зокрема консервативні кола вважають, що його послало міністерство оборони СССР з метою знайдення шляхів дальшого засекреченого постачання зброї й іншого матеріялу до Іраку. Треба додати, кажуть аналітики, що Совєтський Союз заробив на доставі зброї до Іраку грубі більйони долярів. С. Ґуссейн, як інформує ТАСС, погодився вести переговори з СССР про замирення.

У СВІТІ

ІСНУЄ ЗВ'ЯЗОК МІЖ групою міжнародних терористів і грецькими соціялістами, пише грецька консервативна газта „Апогевматіні". В записнику заарештованого поліцією терориста Кіріякоса Мазокопуса знайдено чимало закодованих і звичайних телефонічних чисел відомих в Греції соціялістичних активістів, а також журналістів та громадських діячів тісно пов'язаних з діяльністсю Соціялістичної партії. Виявилося, що згадана партія допомагала арабським терористам переховуватись в Греції, вишколювати своїх людей, зустрічатися з терористичними керівниками з інших країн. Одним словом за час восьмирічного владування соціялістів терористи почувалися в Греції, як в себе вдома.

САВДІЙСЬКІ ДЖЕРЕЛА повідомили, що антикомуністичні повстанці Афганістану категорично виступають проти політики і військового авантюризму іракського диктатора Саддама Гуссейна. До Савдійської Арабії прибули навіть військові відділи муджагедінів, щоб воювати по стороні коаліційних держав проти Іраку. Запитаний під час пресової зустрічі про цю справу представник головного командування альянтських військ заявив, що число муджагедінів незначне, але їхню поставу треба тільки привітати.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ВЕЛИКОБРИТАНІЇ Джан Мейджор відбув зустріч з канцлером німецького уряду Гельмутом Колем. Виступаючи на пресовій конференції після **закінчення переговорів, Мейджор, який** до речі перший раз відвідав Німеччину в характері прем'єр-міністра уряду Великобританії, заявив, що позиція Лондону і Бонну однакова якщо йдеться про війну на Близькому Сході. Коль висловив велике признання для уряду Великобританії, який активно підтримав резолюцію Ради Безпеки ООН, вислав свої збройні сили в район Перської затоки для оборони демократії і міжнародного права. Мейджор подякував Німеччині за фінансову допомогу, зв'язану з воєнними діями на Близькому Сході. Після закінчення формальних переговорів, прем'єр Англії відвідав кілька військових баз на території Німеччини, де стаціонують британські вояки.

ПРЕЗИДЕНТ ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНИ Вацлав Гавел, один з перших східньоевропейських лідерів, який привітав пропозицію совєтського диктатора про те, щоб до 1-го квітня розв'язати Варшавський Пакт, який і так перестав фактично існувати. Натомість Гавел позитивно висловився про Північно-Атлантійський Оборонний Союз (НАТО) єдину міжнародну організацію, яка шанує і придержується демократичних принципів. „На нашому континенті немає другої подібної міжнародної організації", — заявив Гавел.

В АМЕРИЦІ

ВІДОМИЙ ТА ПРЕСТИЖЕВИЙ університет Бравн з осідком у Провіденс, Ровд-Айленд викликав немалу сенсацію на сторінках крайової преси своїм рішенням виключити з університету учня за те, що він викрикував расистські, антисемітські та протигомосексуалістичні епітети на площі цього університету. Рішення виключити студента Даґлеса Ганна запало згідно з новоусталеним в 1989 році законом школи, щоб запобігти таким расистським проявам, що почали траплятися чимраз частіше на теренах деяких університетів. Це вперше університет Бравн виключив студента за дисциплінарні переступлення. Звичайно студента звільняли з правом повороту після означеного часу. Згадане вище виключення не дозволяє на поворот.

У ПОНЕДІЛОК, 11-ГО ЛЮТОГО, Уряд ЗСА подав до відома, що надасть новообраному урядові Гаїті допомогу в розмірі 82 міл. дол., щоби улегшити цій країні перехід до демократії. Минулого тижня у Гаїті заприсяжено новообраного в перших демократичних виборах президента, яким став о. Жан-Бертранд Арісті. Урядове аґентство міжнародного розвитку у своїй заяві про цю допомогу підкреслює, що ці гроші призначені на програми зв'язані зі здоров'ям, харчуванням, торговельним розвитком, освітою, сільським господарством і збереженням природних багатств. Одначе головною ціллю цієї грошевої допомоги є зміцнити демократію та допомогти розвиткові приватного сектора у всіх його ділянках.

ШВАЙЦАРІЯ ЗАЯВИЛА, ЩО вона замінить Чехо-Словаччину у формальній репрезентації кубинських інтересів у Вашінґтоні, при тому запевняючи, що ЗСА та Куба дальше матимуть дипломатичну репрезентацію одні одних у своїх столицях. Уряд Чехо-Словаччини, колишній союзник президента Фіделя Кастро заявив минулого місяця, що має намір перестати бути спонзором кубинської місії, щоби в цей спосіб виявити свій протест проти порушення Кубою угод про людські права. ЗСА та Куба не мають формальних взаємовідносин, але офіційні чинники обидвох країн майже кожного тижня спілкуються, саме через секції тих країн, що заступають їхні інтереси.

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс, покликаючись на повідомлення півофіційного аґенства „Інтерфакс" каже, що колишній міністер закордонних справ СССР Едуард А. Шеварднадзе з подякою відмовився від запрошення керівництва американських університетів Бравн і Стенфорд в Каліфорнії, яке запрошувало його прочитати кільканадцять лекцій на тему совєтської зовнішньої і внутрішньої політики. Друг і помічник Е. Шеварднадзе, Теймораз Стапанов, заявив, що його колишній шеф має намір очолити дослідчу групу, завданням якої буде глибше проаналізувати совєтську зовнішню політику і поставити проґнози на майбутнє.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Король Гуссейн — вчора союзник — нині противник

Йорданія — невеличка арабська країна на Близькому Сході, величиною стейту Індіяна з трьома мільйонами населення. Це конституційна монархія і впродовж останніх 39 літ панує там король Гуссейн, тепер 56-літній, невеличкого росту. Він — популярна в Америці й Західній Европі постать, бо завжди орієнтувався на Захід, був прихильником поступу, і в Йорданії існують куди більше пошанувань людських прав, як у назадницькій Савдійській Арабії. Коли тільки літом минулого року почався гострий конфлікт між Іраком і Заходом у зв'язку з наїздом Іраку на Кувайт, король Гуссейн полетів до Лондону й відтіль до Вашінґтону: на телевізійних екранах і на світлинах у газетах показували президента Буша й Гуссейна, двох давніх добре знайомих державних мужів.

Гуссейн опинився був зразу після проголошення економічної бльокади проти Іраку в дуже прикрій ситуації. Йорданія — найближчий сусід Іраку, але й Ізраїля, Сирії та Савдійської Арабії, була завжди залежна від іракської нафти. Половина населення Йорданії — це палестинці, які ненавидять Ізраїля; 95 відсотків населення — це мусулмани. Коли створилася міжнародна коаліція проти Іраку, Гуссейн таврував Єгипет і Савдійську Арабію, що вони, арабські держави, приступили до тієї коаліції; таврував особливо Савдійську Арабію і її монарха за запрошення Америки, щоб боронила її проти загрози від аґресивного Іраку. У Лондоні й Вашінґтоні король Гуссейн деклярував свою строгу невтральність та навіть обмінявся з президентом Бушем заявами дальшої тривкої приязні.

В середу, 6-го лютого, король Гуссейн виголосив у столиці Йорданії Аммані велику промову, яка стала міжнародною сенсацією, для ЗСА неґативного порядку. Заявив, що це не є війна проти Іраку, а проти арабського світу й Ісляму. Що у цій війні йдеться про розчленування Іраку і поворот до часів, коли Англія і Франція панували на Близькому Сході. Закликав увесь арабський світ, щоб старався припинити теперішню війну й довести до переговорів Америки з Іраком та „арабів з арабами". Таврував протиіракську коаліцію за вбивання цивільних людей і закінчив патетичною заявою, що він, король Гуссейн, „не буде танцювати до музики інших та не буде мовчати," а висловлюватиме голосно свою думку. „Як накинуть нам війну — то будемо боротися". Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" з Амману ствердив, що здивування постало у тамошньому дипломатичному корпусі, що його заскочив такий несподіваний виступ короля Гуссейна. Зараз наступного дня президент Буш заявив публічно: „Це не є правдою. Я виразно сказав королеві Гуссейнові, що ми не маємо ворожнечі з іракським народом. Думаю, що він зробив помилку, переступивши межову лінію та солідаризуючись з Саддамом Гуссейном проти цілого світу". Державний секретар Джеймс Бейкер склав широку заяву у конґресовій Комісії закордонних справ, що ЗСА були і є за збереження Іраку в його теперішніх кордонах і що ЗСА поможуть Іракові після війни відбудуватися економічно.

Але Буш не скривав, що перехід Йорданії на сторону Іраку „ускладнює ситуацію". Саддам Гуссейн дістав могутній новий атут у своїй протиамериканській пропаґанді. Військово виступ Йорданії не матиме ніякого значення, бо вона мілітарно слаба. Залишається загадка: що спонукало короля Гуссейна до зірвання приязні з Америкою, яка зараз же потягла за собою втрату військової і грошової щорічної допомоги від Америки. Йорданії загрозила ізоляція від Заходу. Король Гуссейн не новик у політиці, він добре зорієнтований і тим більша загадка, чи він дійсно вірить у ті слова, що їх наговорив — про війну проти Ісляму і про колоніяльні задуми Америки і її союзників? Йорданія — країна того типу, що не може існувати без підтримки від якогось сильного союзника. На кому опреться король Гуссейн після війни, яка невідхильно скінчиться позбавленням Іраку військово-політичної сили і ролі на Близькому Сході? Коли промова короля Гуссейна сподобалася населенню Йорданії — Іраку, то політичні наслідки дуже прикрі, ціна надто висока як війни, так і [illegible]ового вирішення проблеми палестинців.

Роман Лазарчук

ЯКА ПОЛІТИКА, ТАКІ Й ГАРАЗДИ

Завдяки сучасним засобам комунікації, наша діяспора, а тепер і наш народ, мають можливість слідкувати за розвитком подій в усіх державах світу. Тож загальновідомо, що найбільш вбога на природні ресурси Японія є сьогодні економічною надпотугою, а, можливо, найбільш багатий на природні ресурси СССР — економічною руїною; Західня Німеччина економічно процвітає і тепер покриває кошти об'єднання з економічно збанкрутованою Східньою Німеччиною; держави Західньої Европи є бідніші на природні ресурси, ніж держави Південної Америки, але різниці між ними в життєвому рівні та суспільних відносинах є неймовірно разючими. Наведені приклади доказують, що причиною таких різниць не є географічне положення, природні багатства чи національний характер, а політичні системи в тих державах.

Політика є найважливішою і однією з найстарших, але не дуже високошанованих „професій" у світі. В усіх професіях існують докладно визначені вимоги відповідної теоретичної і практичної підготови. Рівень такої підготови стає критерієм одержання відповідного становища. З бігом часу ці професійні працівники стають щораз кращими експертами свого діла. Винятком є політичні діячі. Хоч в університетах є відділи студій політичних наук, ці студії не є передумовою осягнення навіть найвищого політичного становища. Досвід з політичними провідниками став підставою висновку, що „кожна влада викривлює, а тотальна влада викривлює тотально". Тому в дійсно демократичних системах існують конституційні обмеження щодо віку, часу урядування та засягу влади вибраних політиків.

Добробут населення залежить від державної політики, бо держава через свої міністерства зовнішніх і внутрішніх справ, освіти, здоров'я, юстиції, промислу, індустрії, аґрикультури і т. д. зобов'язана нормувати, підтримувати і ґарантувати вільний та всесторонній культурно-освітній і економічний розвиток своїх громадян. Тож державна політика має вирішальний вплив на добробут або злидні, на долю або недолю цілого народу та на його першо- або третьорядне місце серед народів світу.

Теорія і практика доказують, що державну владу треба поділити на законодавчу, судову і виконавчу галузі з відповідною взаємоконтролею та рівновагою поміж ними. Передумовою побудови такої структури державної влади є існування кількох сильних політичних партій. Головною передумовою справного функціонування такої демократичної системи є відповідного рівня виборчий загал та задовільні кадри високоосвічених політичних працівників.

У таких демократичних системах державні, тобто політичні рішення, постанови та закони ухвалюються після всестороннього розгляду потреб і пріоритетів та альтернативних можливостей їхнього полагодження. У цьому розгляді беруть відповідну участь всі три галузі державної влади при супроводі голосів вільної преси та інших засобів комунікації. В такий спосіб ведена державна політика осягає єдність і підтримку всіх партій та народу у проведенні цієї політики в житті.

На жаль, ціком виконати всі демократичні передумови та осягнути ідеальний демократичний лад неможливо з огляду на недоліки людської природи. Відомо, що побіч людських прикмет правди, справедливости й жертвенности аж до самопожертвування для загального добра, — більш поширеними є теж людська жадоба наживи, влади та слави за всяку ціну, верховодства. Тож і в найкращих демократичних державах бувають випадки, що президенти, прем'єр-міністри, сенатори, конґресмени, члени уряду, судді, прокурори, поліція і т. д., які мають бути сторожами правопорядку, самі порушують закони. Той факт, що їхні надужиття та провини звичайно стають викритими та засудженими, доказує, що демократична система працює, але її завжди шарпають та підривають особисті і групові інтереси.

Не зважаючи на такі випадки, в демократичних державах найкраще зберігаються основні людські права, соціяльна справедливість та розвиток науки, культури і економіки. Демократичні держави є теж часто базою міжнародних допомогових організацій, які обороняють політично переслідуваних, кормлять голодуючих та лікують хворих громадян недемократичних режимів.

З історичного погляду чудову спадщину науки, культури і політики залишило нам демократичне місто-держава Атени, а не мілітаристична Спарта чи імперії старинного Єгипту, Месопотамії та Персії. Із досвіду Атен користали народні трибуни та сенатори старинного Риму. Після упадку Римської імперії прийшли довгі „темні віки" монархічного середньовіччя, а відродження в XIV ст. та „Весна народів" Західньої Европи в 1848 році також розвивалися на демократичних джерелах старинної Греції.

Сучасні демократичні держави — це держави Західньої Европи, англомовні держави, Японія та декілька інших. Разом біля 15 відсотків із сьогодні існуючих 160 держав. Решта — це недемократичні держави, де наслідком різних причин та обставин „необмежена влада опинилася в руках обмеженої групи, людини або доктрини". В загальному про них можна сказати, що це малорозвинені і безвиглядно заборговані держави третього світу, з поширеною неписьменністю, корупцією та низьким життєвим рівнем, де нема ні соціяльної справедливос-

(Закінчення на стор. 4)

Роман Кухар

Лектура погідного дотепу

Walter Cap, *„Тяжко бути політичним еміґрантом", гуморески, Об'єднання Українських Письменників „Слово", обкладинка Едварда Козака, рисунки з журналу „Лис Микита", вступ автора, Торонто, 1986, ст. 176.*

Зустрічаючи в нашій пресі час від часу цікаві фейлетони, підписані криптонімом Ро-Ко, читачам „Свободи" не легко здогадатись, що їхній автор Роман Колісник вміє поєднати в одній особі вдумливого звітодавця суворих воєнних дій Першої УД УНА (в „Останньому пострілі") й вибачливого спостерігача людських слабостей і недомагань Волтера Цапа (він же й „Містер Кеп") в його збірці кольоритних гуморесок „Тяжко бути політичним еміґрантом". А все ж така, здається, радикальна зміна у виборі літературних жанрів Р. Колісника не без логіки — як і зрозумілим є перехід від воєнного ремесла носія зброї до мирної діяльности борця пером, від колишнього вояка до політичного еміґранта в сучасному.

Типова прикмета гуморесок Цапа-Колісника — це авторове добродушне підхоплення дотепних сторінок з життя різних людей, а не якась зловмисна насмішливість з усіх та всього, що тут і там подибується в того роду літературі на мілині нашої злободенщини. Погідний гумор нашого автора гуморесок нікого не очорнює, не принижує і не розправляється з вибраними під атаку об'єктами дошкульно, а вносить натомість елемент дружньої посмішки, джентлменського „fair play", своєрідної примирливости в часом напружених, ідеологічно й характерологічно протилежних ситуаціях.

Такий доброзичливий підхід — не злобливої, а товариської критики, сполуки неґативних з позитивними якостями, що в загальному має на прицілі конструктивну, реформаторську тенденцію, а не нищівну розправу, — саме й видно з Колісникових гуморесок „Крісло для професора Маґочі", „Лицарі Святослава", „Караванські", „Запорожець за океаном" тощо.

Авторові так важливо відпечатати післявоєнну добу й характер її носіїв у його комедійно-побутових нарисах. Коли йдеться про їхнє специфічне скерування і призначення, він без зайвого багатослів'я чітко з'ясовує: „Я стараюся відтворити пересічного типового поселенця після Другої світової війни. Спробував це вчинити більше з обов'язку, ніж з „покликання", бо вважаю, що такої „справжньої історії Ді-Пі нема й ледве чи хто спробує написати".

Писати на актуальні теми, що входило в основний задум автора збірки „Тяжко бути політичним еміґрантом" (бо „треба ходити на бенкети, ювілеї, а в той же час не їсти, не пити, аби, боронь Боже, „колестеролі" не причинили приспішеного тиску крови"), може й мати свою від'ємну сторінку на дальшу мету, скажімо, через неактуальність предмету за декілька років від появи сатиричного твору. Проте дійсність показує щось інше: людські прикмети, як і питоменні людям вади, не реченцеві, тимчасові, а постійні у тривалому суспільному колобігу. Видвигати індивідуальні та загальні недомагання в намірі доброї волі з боку письменників-сатириків не повинно шкодити, навпаки, спроможне допомогти громадському дозріванню, оздоровленню суспільного клімату в загрозливих обставинах відмирання рідних вартостей під час довгого перебування на чужині.

А зрештою, підхоплені автором характеристичні дотепні сцени в побуті людей, громад, народів, як наприклад „Наш президент Картер", „Самовизначення Квебеку", „Пісня України" — дають непроминальну характеристику об'єктів. Це й становить основну спонуку автора в виборі його тематики — начасної, в постійному проході років і подій.

Олександер Серафин

ПОСТАЧАННЯ ЧАСТИН ДЛЯ АВТОМОБІЛІВ

У статті „Автомобільна промисловість в 1991 році" („Свобода" з 9-го січня 1991 року) я подав надії, погляди і пляни Дженерал Моторс, Форда, Крайслера та їхньої робітничої юнії на 1991 рік. Ціллю цієї статті є накреслити положення промисловости їхніх постачальників у 1990-их роках на підставі „Words Auto World" з січня 1991 року.

Закривання фабрик, скасування плянів нових машин, нижчий рівень виробництва і заробітків і більша конкуренція зустрінули холодно виробників складових частин з новим роком. Ще в додатку до занепаду американської економіки спричинилася війна на Близькому Сході. Дехто думає, що більшим ворогом 1990-их років, одначе, буде їхня неефективність. Виробники автомобілів будуть і надалі зменшувати число постачальників, з якими вони вестимуть торгівлю у 1990 -их роках, помимо того, що їхнє число вже знизилося майже на половину в порівнянні з тим, що було на початку 1980-их років. Наприклад, Дженерал Моторос корпорація мала пересічно 650 до 700 пунктів, звідкіля одержувала частини до її фабрики, а тепер має лише біля 400.

Ці виробники складових частин, що стануть майбутніми переможцями, братимуть відповідальність за проєктування і технічне виконання своїх частин. Останніми роками автомобільна промисловість вимагала від своїх постачальників бути відповідальними за проєктування цілости продукту і їх виробництво. Ціль в тому є та, щоб використати нижчі кошти праці своїх постачальників. Часто, одначе, технічні кошти не міняються у таких випадках, бо нагляд і тісна співпраця з постачальниками вимагає багато витрати часу інженерів автомобільних фірм.

Успішні продавці все більше відповідатимуть за ґарантію і відшкодування своїх частин. Вони будуть в'язатися з головними покупцями з самого початку плянування нових моделів машин. Протягом їх вдосконалення і аж до виготовлення вони тісно співпрацюватимуть зі своїми покупцями, щоб знизити витрати і піднести продуктивність. Вони старатимуться навіть скоротити час на випрацювання нових ідей в удосконаленні продукту. Справжнім питанням в 1990-их роках буде їхня здатність розвинути нову ідею продукту і довести його до стадії здібного до виробництва.

Ріст збуту в майбутньому може прийти дорогою умов з іноземними фірмами, які встановили чи встановлятимуть і поширюватимуть нові філії в Америці. Також продуценти електронічних частин матимуть кращі успіхи у 1990-их роках. Знавці автомобільної промисловости передбачають 1400-відсотковий зріст електронічних частин до 2000 року в порівнянні з 1987 роком. Продовж цього самого часу продаж автомобілів збільшиться лише на 33 відсотки. Коли багато інших фірм бореться з втратами в теперішній економічній кризі, виробники електричних компонентів і арматури мають більше запотребувань, ніж можуть задовільнити.

Винахід продуктів і матеріялів, які допоможуть автомобільній промисловості задовільнити федеральні вимоги відносно занечищення повітря при виділенні ґазів і заощадження пального, буде їхнім завданням. Також дальше зменшення інвентаря дасть можливість задовільнити денні і навіть годинні зміни в розкладі виробництва. Вони також мусітимуть уважати на нових суперників, які можуть з'явитися з військової промисловости, які вже тепер надійно дивляться на споріднену автомобільну торговельну діяльність. З підписанням різних умов між ЗСА і СССР і покращанням ситуації у Східній Европі американські мілітарні запотребування зменшуватимуться і це спонукуватиме продуцентів військової промисловости шукати можливостей збуту в інших галузях ринку.

Екзекутивні урядники автомобільної промисловости вважають, що вони спільно зі своїми постачальниками стоять тепер багато краще, як вони стояли з початком 1980-их років. Одною з причин є інвентар, рівень якого за останніх 10 років знизився до майже мінімуму зі застосуванням модерної електронічної інформації і японської системи виробництва. Ця система основується на прямому постачанні, а не з запасового інвентаря.

Скорочення чи зміна у виробництві автомобілів не спричинить постачальникам некорисних інвестицій в інвентарі та коштів його ліквідації. Іншою причиною є намагання автомобільної промисловости вирівнювати виробництво і зменшувати тимчасові припинення роботи при звільненні швидкости конвеєрів. Дейвид Совербі, економіст одного з дітройтських банків, остерігає оптимістичних виробників не вірити у значне економічне покращання ринку в другій половині 1991 року.

Галина Манько

Арізоні

Я дякую тобі за усмішку дитини,
За серця твого сонячне тепло,
Я дякую за те, що диха тут людина
Свободою, як журавля крило.
Я дякую тобі за ночі з цвіркунами,
За твої добрі зорі в вишині,
За те, що обняла мене в біді руками
Й подарувала дружби скарб мені.
Я дякую тобі за все, що не забуду,
Й на Батьківщину радо понесу,
Сховаю твою райдугу у грудях
І квітки кактуса палаючу красу.
І фарби гір і пальм розкішні крони,
Й гніздо колібрі в мене під вікном,
І таємниці вікові кайотів,
І твою щедрість із бездонним дном, —
Все заберу з собою, Арізоно,
Щоб потім все сторицею віддать,
Тебе я буду радо в себе вдома
На Україні з піснею чекать.

Фінікс, Арізона

Василь Никифорук

ЛЕСЬ МАРТОВИЧ

До 120-річчя з дня народження письменника

II.

Під час студій змушений був працювати по різних адвокатських канцеляріях конціпієнтом, щоб заробити на прожиток. Ввесь час мріє переїхати до Львова і там всеціло віддатись літературній діяльності. З 1895 р. гіршає ще більше його матеріяльний стан як і цілої родини Мартовичів. У Львові редаґує якийсь час „Громадський Голос" та поміщує свої статті у „Літературно-Науковому Вістнику". Оповідання „Мужицька смерть" була саме поміщена тоді у цьому віснику. З того часу систематично виступає зі своїми творами у галицьких періодичних виданнях.

Жив самотний і неодружений, а потім і хворий на шлункову недугу. Сіре середовище, постійні турботи про заробіток, бурлацьке життя підрізали йому крила, хоч ці всі невигоди і хронічна хвороба не могли зовсім убити блискучого таланту письменника. Незважаючи на несприятливі умовини життя, Мартович продовжує писати і вчитися. В 1909 році закінчує університет, а на весні 1914 року одержує диплом доктора прав. В 1911 кандидував навіть до сойму, але через польські інтриґи не вибрано його послом.

Перша світова війна застала його в селі Улицьке коло Рави Руської, де був комісарем для контролі збіжжя після російської інвазії. Перебував у свого приятеля Івана Кунцева, відходить від активної громадської діяльности і тут пише свої останні твори. Зродилась у нього ненависть до галицької провінції з її міщанською інтеліґенцією і у повісті „Забобон" вилився на ту інтеліґенцію. Повість „Забобон" була закінчена в 1911 році, але побачила світ тільки за шість років після смерти автора.

На початку 1916 року його хвороба погіршується і 11 січня 1916 року в повній самоті він помер в селі Погариську. Помер у сільській школі серед полонених українців, солдатів царської армії. Похоронений військовополоненими в селі Монастирок біля Рави Руської.

27 січня 1916 року написало про нього „Діло": „Похорони відбулися при численній участі місцевого населення і довколишньої інтеліґенції, а також полонених українців, які своєму управителеві і просвітителеві віддали останню прислугу".

На літературну діяльність Мартовича мали вплив Франко і Гоголь. Велике значення має Лесь Мартович як талановитий письменник, описуючи побут селянського життя. Він досконало знав психологію селянина, тому у своїх творах зображував життя галицьких селян, показуючи їх зубожіння. Його твори зображували і сільських інтеліґентів, священиків і вчителів, пройняті глибокою вірою і любов'ю, співчуттям до простого населення, селянина, обплутаного тенетами нужди, темряви і безправ'я. В оповіданнях Мартовича із селянського життя показано економічне становище села. Його численні сатири представляють саме ті риси села.

В. Стефаник, який жив якийсь час з Мартовичем в одній квартирі, каже, що Лесь писав вже у нижчих клясах гімназійного часу. Писав вірші на вчителів, повні злоби й насмішок, та гумористичні оповідання. Вмів наслідувати знаменито мову, рухи, міміку й поведінку інших людей, вмів завважувати в житті смішне і болюче. У тому сміху відбувався його стиль, і в тому сміху він уміє майстерно перейти всі ступені від легкого гумору до їдкої сатири. В його гуморі чується невмируща душа народу, який зберігав оптимізм і волю до боротьби за краще завтра. Так само у гумористичних жанрах бачимо цей розмах від фейлетону до новелі, від казки або сатиричної сценки в суді до широкої картини суспільного життя в „Мужицькій смерті". У Леся Мартовича бачимо більший, ніж в інших західньоукраїнських новелістів, нахил до натуралістичних подробиць. Його твори містять у собі ширші узагальнення, як у „Грішниці", „Стрибожий дарунок", „Відміна", „Народна школа". Його літературна спадщина невелика, але він написав вартісні речі з громадського й мистецького боку. Дав три збірки оповідань: „Нечитальник", 1900, „Хитрий Панько" й інші оповідання 1903 р., „Стрибожий дарунок" та інші оповідання, видані в 1905 р.

Після цього на деякий час Лесь Мартович замовк, не видавав нічого нового, але писати він не переставав, доказом чого можуть бути його декілька оповідань, повість „Забобони", які вже вийшли після його смерти. Незакінченими залишились його повісті, між іншим повість „Село Підойми" і драма „Політична справа".

Свою творчість почав при кінці 80-их років під впливом Івана Франка, Драгоманова, продовжуючи далі реалістичні напрямні Івана Нечуя-Левицького, Панаса Мирного і Олександра Кониського.

Творчість Леся Мартовича у свій час досить часто порівнювали з творчістю Стефаника. Хоч у них було і дещо спільне, особливо в ідейних настановах, в критиці суспільного ладу, все ж таки творча манера Мартовича дуже різниться від Стефаникової.

Критичний реалізм Мартовича є прямим продовженням критичного реалізму Франка. З трьох галицьких новелістів Мартович створив найбільшу кількість індивідуальних образів і типів з числа галицького селянства й інтеліґенції.

„Не для слави, але для людей, — пише Мартович в одному із своїх оповідань, — боремось за те, щоб в тім новім світі запанував порядний чоловік, той, що працює, а не злодій і розбійник". Це слова в повісті „Забобон". Ці саме слова дають нам яскраве уявлення про ідейні позиції письменника.

Досі не знайшли ми ще причини того, що Мартович, розширивши розвиток психологічної, сатиричної новелі в українській літературі, будучи письменником гострої соціяльної теми, досі не має хоч би частини тієї популярности, на яку він заслуговує і яку мають його побратими по перу Стефаник і Черемшина.

Не можемо також забувати того, що в його сатирі і в його гуморі чується невмируща душа народу, який зберігав оптимізм і волю до боротьби за краще життя. Творчість письменнила Леся Мартовича входить до клясичної спадщини української літератури кінця XIX — початку XX століття.

У своєму автобіографічному творі „Серце" Василь Стефаник писав про свого побратима й однолітка: „Лесь Мартович — це мій хлоп'ячий сміх і слава Генія, я і тепер не можу забути того щастя, яке давав нам Лесь Мартович своїми геніяльно-злосливими оповіданнями".

АГЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс повідомило, що керівник відділу розміщення військ міністерства внутрішніх справ СССР і побудови для них відповідних приміщень ген. Ніколай Грязнов поінформував кореспондентів, що число родин військовиків, які не мають відповідного житла, систематично зростає і за два роки осягне 77,000 осіб. В минулому році з Мадярщини і Чехо-Словаччини, у зв'язку з виведенням з тих країн великої частини війська, на батьківщину повернулося 30,000 родин воєнослужбовців. Міністерство оборони зуміло забезпечити жилом лише 4,000 осіб, а решта живуть у тимчасових урядових будинках. Совєтські військові керівники багато надіються на обіцянки й допомогу німецького уряду, який пообіцяв розпочати реалізацію чотирорічного пляну будови приміщень для родин військовиків. Правда, Бонн в першу чергу думав про родини військовослужбовців, які перебува ють в Німеччині. Зацікавлення у будівництві, згідно з інформацією ген. Грязнова, виявили понад 40 великих будівельних компаній із 14-ти країн Европи.

СПАДКОЄМСТВО ХРОНІЧНИХ бюджетових недостач, банкрутств банків та щадничо-позичкових інституцій та сильна залежність на закордонний капітал ставить під великий знак питання спроможність Вашінгтону втримати економічний розвиток на правильному шляху. Аналітики побоюються, що твердження Фреда Бергстена, директора Міжнародного економічного інституту, що Америка знаходиться в стані економічного спаду є дуже актуальним Крім його багато економістів побоюються, що спромож ність Уряду побороти існуючі економічні проблеми значно зменшилася, а можливості на помилки в цьому напрямі зросли.

Честерська громада відзначила роковини державности та соборности

Увійшло вже в традицію української честерської громади відзначати історичні події нашого минулого. Промотором та спонсором цих святкувань є місцевий відділ УККА, який нині очолюють переважно представники тут народженого покоління, яке хоч не бачило України на власні очі, однак винесло із своїх домів, наших шкіл та молодечих організацій щиру любов до свого народу та його історичних подій.

Цьогорічні святкування проголошення самостійности та соборности українських земель відбулося 22-го січня в приміщенні міської ради міста Честеру.

Рівно о дев'ятій ранку приміщення засідань міської ради заповнило українське свідоме громадянство та представники американського урядового сектора. Серед присутніх гостей були репрезентанти із сусіднього Вілмінгтону, Дел., а саме: о. Павло Гринишин, парох УПЦ, та д-р Слюсар — голова відділу УККА та інші.

Свято відкрила Дарія Рустарк, голова місцевого відділу УККА. Привітавши присутніх, вона передала дальше ведення програми Ігореві Лесикову, імпрезовому референтові УККА, який дуже вдало та по-мистецькому перевів програму свята.

І. Лесик попросив о. Павла Гринишина провести вступну молитву за відсутнього хворого о. Мирона Грабоського з УКЦ Св. Духа в Честері.

Першим промовцем, якого провідник програми попросив до слова, був стейтовий сенатор з Гаризбургу К. Белл, який щороку бере активну участь в наших святкуваннях.

Достойний гість у своїй промові начеркнув коротко змаг українського народу до волі, порівнюючи долю України до ніжної квітки, яка під зиму завмирає під тягарем снігу, але з весною будиться зі сну і знову розквітає і своєю красою насолоджує око. Подібна доля спіткала Україну, яка нині перебуває під гнітом московських комуністів, але вже близька весна і вона знову підніметься і стане вільною, незалежною державою в колі вільних народів світу.

Сенатор відчитав проклямацію, підписану губернатором стейту Пенсилвенія Кейсі, а також проклямацію, видану стейтовим сенатором в Гаррісбургу і передав оба ці документи Івановi Давидови, членові нашої громади.

Представник Повітової ради в Мідії Волтер Омлор відчитав відповідну проклямацію, підписану тож радою та передав її Ірені Лонг, учительці місцевої цілоденної школи при УКЦ Св. Духа.

Шкільні діти під проводом учительки Ірени Лонг відспівали колядку, „Бог Предвічний".

Головну промову на святі виголосив гість з Філядельфії д-р Андрій Мічняк, найперше по-англійськи, а пізніше головні точки промови переповів по-українськи.

Перед закінченням програми свята посадник міста Честеру Лик відчитала проклямацію міської Ради, в якій день 22-го січня 1991 року визначується Днем української незалежности та дозволяється, щоб український національний прапор повівав на щоглі міської управи побіч американського. Проклямацію посадник передала авторові цих рядків.

Діти з української католицької школи вручили посадникові міста китиці квітів, як символ подяки за співпрацю з нашою громадою.

Кінцеву молитву подяки провів парох УПЦ в Честері о. Джеррі Озланський, після чого присутні вийшли надвір до будівлі міської управи, де відбулася кінцева частина наших святкувань — відспівання американського національного гимну, який виконали шкільні діти, а відтак присутні відспівали український гимн.

І коли сильні акорди нашого гимну рознеслися по місті, український синьожовтий прапор піднімався вгору і повис на щоглі міської управи біля американського і оба вони гордо повівали цілий день.

Володимир Сич

Львів'яни...

(Закінчення зі стор. 1)

ласть), а О. Врабель на Закарпатті в с. Іванівка. Після закінчення Львівської консерваторії, поступили на працю у згаданий оперний театр, де за якийсь час стали провідними солістами. На протязі пройденого творчого шляху Т. Дідик виконала понад 45, а О. Врабель понад 60 провідних ролей, клясичного і українського народного репертуару.

Подружжя виступало в таких ролях, як наприклад, „Золотий обруч" Б. Лятошинського, „Назар Стодоля" К. Данкевича, „Украдене щастя" Ю. Мейтуса, „Наталка Полтавка" М. Лисенка, „Катерина" М. Аркаса та інших. Індивідуально і спільно виступали у числен них клясичних операх, а тепер займаються успішною педагогічною працею у Львівській консерваторії, а деякі їхні учні виступають вже на сценах театрів України.

Співуче подружжя прибуло до З'єднаних Стейтів Америки в грудні 1990 року і вміжчасі виступали вже на святочних академіях з нагоди відзначення Свята Державности України в Ірвінгтоні і Джерзі Ситі з великим успіхом. В наступних тижнях заплановано відбути цілий ряд концертів спільно з солісткою (кольоратурне сопрано) Ганою Бачинською зі Львова та тенором Дмитром Репетюхом, вихованцем О. Врабеля, і професійною піяністкою Оксаною Равлюк-Протеник. Солісти виконуватимуть твори: Пуччіні, Джіордано, Верді, Фільц, Соневицького, Людкевича, Лисенка, Колесси, Степового, Стецепка та інших композиторів. Концерти покищо запляновані в Нюарку (п'ятниця), Вашінгтоні, Філядельфії і Ню Йорку.

Т. Дідик і О. Врабель, які, до речі, подорожували вже раніше по різних країнах, висловили вдячність д-рові М. Знаєнко і всім українцям в діяспорі, які оточують приїжджих з України мистців та інших відвідувачів теплотою і опікою так, що вони не відчувають, що перебувають тимчасово поза Україною.

Організатори плянують також ряд концертів на середньому заході, зокрема у Дітройті, Чикаго, Клівленді та інших більших місцевостях ЗСА.

Українські громади будуть мати виїмкову нагоду насолоджуватись співом мистців з України,— заявив д-р І. Соневицький, який брав активну участь у розмові.

Під час концертів буде нагода набути касетки награних пісень і оперний арій Т. Дідик і О. Врабеля.

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Ірени Ляльки Березовської

дружини мого шкільного товариша Ярослава Березовського складаю 50 долярів на Фонд Української Католицької Семінарії у Львові.

Мужеві покійної, синам Андрієві й Омелянові з родинами складаємо найщиріші співчуття.

Стефа і Василь РАСЯКИ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Стефана Турчина

складаємо 50 долярів на Фонд Української Католицької Семінарії у Львові.

Дружині покійного, синам Михайлові і Юрієві з родинами складаємо наші найглибші співчуття.

Стефа і Василь РАСЯКИ

У глибокому смутку повідомляємо близьких, приятелів та широку українську громаду, що в понеділок, 11-го лютого 1991 року заснув вічним сном на 88-му році життя наш найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п. д-р

РОМАН ОСІНЧУК

д-р медицини, основник і довголітній голова Українського Лікарського Товариства Америки, перший редактор „Лікарського Вісника", член управи НТШ в ЗСА та почесний його член, активний член Товариства за Патріярхат, довголітній співробітник редакції „Свободи", активний член української громади.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 11-го лютого в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, а ПОХОРОНИ у вівторок 12-го лютого 1991 р. з УКЦеркви св. Юра на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

У жалобі:

дружина — ЛІДІЯ
дочка — ЮЛІЯНА
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні

Замість квітів проситься складати датки на Т-во св. Софія.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки

Ділимося сумною вісткою зі своїми членами та українським громадянством, що дня 11-го лютого 1991 р., на 88-му році життя, упокоївся у Бозі

бл. п. проф. д-р мед.

РОМАН ОСІНЧУК

(Нар. 7-го липня 1902 р. в с. Голошинці, пов. Збараж, Галичина)

— лікар-спеціяліст від внутрішньої медицини, доцент Медичного Інституту у Львові, активний член Українського Лікарського Товариства і Українського Гігієнічного Товариства та Народної Лічниці у Львові, журналіст і громадський діяч, редактор „Народного Здоровля" у Львові.

На еміґрації — ініціятор і співосновник Українського Лікарського Товариства та ініціятор і перший редактор „Лікарського Вісника", професор Українського Технічного Інституту в Ню Йорку та Українського Католицькому Університету в Римі, журналіст та громадсько-суспільний діяч, дійсний член НТШ та довголітній голова Хемічно-біологічно-медичної секції НТШ в Ню Йорку.

Він також церковний діяч та голова Патріяршого Фонду при корпорації „Свята Софія", почесний член УЛТПА та СФУЛТ, доктор Philosophiae Honoris Causa **Українського Вільного Університету в Мюнхені і почесний громадянин міста Вінніпеґу в Канаді.**

Дружині та дочці засилає глибокі співчуття

ГОЛОВНА УПРАВА УЛТПА

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями та знайомими, що в понеділок, 11-го лютого 1991 р. відійшов у вічність наш найдорожчий БАТЬКО І ДІДУСЬ

сл. п. д-р

Володимир Михайлів

ПАНАХИДА відбудеться в четвер, 14-го лютого 1991 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в п'ятницю, 15-го лютого 1991 р. о год. 11-ій рано в церкві св. Юра, а опісля тлінні останки спочинуть на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

син — БОГДАН з дружиною ОЛЬГОЮ
внук — д-р ПЕТРО МИХАЙЛІВ з дружиною БЕЛИНТОЮ
внучка — ОКСАНА
та ближча і дальша родина в ЗСА й Україні

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в неділю, 10-го лютого 1991 року упокоївся в Бозі наш дорогий МУЖ, ЗЯТЬ, БАТЬКО, ДІДО І ПРАДІД

бл. п. д-р

Володимир Процюк

народжений 21-го березня 1912 року, в Володимирі-Волинському.

Був секретарем Українського Центрального Комітету в Кракові, головою Українського Громадського Комітету в Мюнхені, колишній політичний в'язень німецьких тюрем, член ОУН, ОДВУ, Українського Координаційного Комітету Метрополії Філядельфії, колишній голова Патріярхального Товариства у Філядельфії, співпрацівник і диктор патріярхальної радіогодини „Голос мирян", довголітній редактор журналу „Патріярхат", один з основників патріярхальної української католицької церкви св. Архистратига Михаїла, котрий все своє життя стремів до всеукраїнського об'єднання.

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю, 15-го лютого, о год. 8:30 вечером в похоронному заведенні Михайла Насевича, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa. 19120.

ПОХОРОН 16-го лютого 1991 р., о год. 9:30 рано в похоронному заведенні, а відтак о год. 10-ій відправа в церкві св. Архистратига Михаїла, 1013 Fox Chase Rd. **Після жалібних відправ тлінні останки будуть перевезені на цвинтар св. Марії на Факс Чейс.**

Горем прибита родина:

дружина — ІРИНА
теща — ГАЛИНА ОНУФЕРКО
син — АНДРІЙ з дружиною ДЗВІНКОЮ і дітьми — ТАМАРОЮ, РОМАНОМ І АНДРІЄМ з дружиною СЕНДІ і донею ЕЛИЗАБЕТ АН
дочка — ЯРОСЛАВА ВИШНЕВСЬКА з чоловіком СТЕФАНОМ і дітьми МАРТОЮ, НИКОЛОЮ, АЛЕКСАНДРОМ І ІРИНОЮ
син — ОЛЕКСАНДЕР з дружиною УЛЯНОЮ і дітьми — АДРІЯНОМ, НАТАЛКОЮ І МАРІЙКОЮ
син — ІГОР
швагер — д-р ТЕОДОЗІЙ ОНУФЕРКО
та ближча і дальша родина в ЗСА та в Україні

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВІДДІЛ преси й інформації в міністерстві закордонних справ СССР Віталій Чуркін з обуренням висловився про повідомлення з Чехо-Словаччини, що в Празі буде здемонтований пам'ятник совєтській армії (танк Т-34 на підвищенні). Чуркін назвав це „низькими політичними пристрастями", бо, мовляв, подій з минулих років не можна викреслити і „дні 1945 року залишаться світлою сторінкою історії у відношенні народів СССР і Чехо-Словаччини". Чуркін забув, або зумисне промовчав, що совєтський танк у середмісті Праги асоціюється не тільки з „визволенням" в 1945 році, але також з придушенням Празької весни в 1968 році і пов'язаних з нею переслідувань та арештів чеських і словацьких патріотів.

Роковини незалежности у Трентоні

У бюрі посадника, де відбулося підписання проклямації, стоять (зліва) О. Сеник, П. Возняк, І. Гафткович, Я. Кіржецький, М. Кузів, посадник Д. Палмер, Н. Желахівська та голова Громадського комітету Н. Посіва.

Січневі роковини у Трентоні відзначено урочисто, як щороку. У вівторок, 22-го січня, представники організацій та установ, згуртовані у Громадському комітеті, зустрілися з посадником міста Трентону Д. Палмер в його бюрі для підписання проклямації з нагоди Дня української незалежности. Після зустрічі був вивішений український синьо-жовтий прапор на міському будинку, який майорів протягом цілого тижня.

У неділю, 27-го січня, відзначення світлих роковин продовжувалося. По всіх українських церквах відправлено урочисті Богослужби в намірені українського народу. По полудні в залі української православної церкви св. Юрія Переможця влаштовано академію-концерт з нагоди 73-ої річниці державности і 72-ої — соборности Української Народної Республіки.

Програма академії розпочалася відспіванням американського державного гимну (співав С. Шилкевич). Представники молодечих організацій Пласту, СУМА та ОДУМ відчитали акти незалежности, соборности та проклямації посадника Трентону. Опісля голова Громадського Комітету Наталка Посіва офіційно відкрила коротким словом свято та представила доповідача, гостя з України, старшого науковця інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Рильського Академії Наук в Києві д-ра Дмитра Степовика. У своїй гарно опрацьованій та цікавій доповіді д-р Д. Степовик згадав про початки України як однієї з найстарших країн східньої Европи та одну із наймогутніших країн середньовіччя. Але за незбагненним законом Божого провидіння занепала під ударами диких орд зі сходу. Незважаючи на те, Україна як нація і держава ніколи не була знищена, бо внутрішня сила народу пішла від глибокої віри у Христа. Вона мала нагоди бути незалежною, як знову тепер має шанс добитися державної незалежности.

Після доповіді у мистецькій частині виступила Ганна Бачинська, солістка Львівської філармонії, при музичному супроводі Оксани Прутиняк.

Трентонська громада щиро привітала Ганну Бачинську та нагороджувала її оплесками по кожному виступі. Співачка виконала „Люблю тебе, Україно", „Соловейко", „Як давно", арію з опери „Зоря" І. Соневицького, „Розвійтеся з вітром", „Пісню про метелицю" І. Соневицького.

Коротку але змістовну академію закінчено українським національним гимном „Ще не вмерла Україна".

У відзначенні роковин незалежности взяв участь о. протопресвітер Б. Желехівський.

Мистецьке вдекорування сцени виконав Іван Микитин.

Іван Гафткович

Свято державности і соборности в Ґлен Спей

Це свято було зорганізоване організаціями УККА, об'єднання і УАКРадою. О 9-ій год. рано біля міської управи зібралася поважна кількість українців, представників місцевих організацій і гостей американців. Стараннями місцевих організацій біля Міської управи було заінстальовано нову щоглу для українського прапора, а тому наш прапор гордо повівав на рівні американського, а не під ним.

Цілим святом успішно провадив Ярослав Ґавур, який привітав представників американських установ і всіх присутніх.

Місцевий мейор Том Гілл прочитав проклямацію, проголошуючи 22-ге січня Українським Днем. Відтак всі перейшли до будинку Міської управи.

Головну промову в англійській мові виголосив д-р Андрій Шул, голова місцевого УККА. У своєму змістовному короткому слові він зумів охопити і пов'язати світові події в Кувайті, Литві, Латвії до подій, які відбувалися на Україні в 1919 році, коли комуністична Росія поневолювала Україну і інші нації. Захід не звертав на це уваги, не подав руку помочі народам, які прагнули волі і свободи. А. Шул висловив надію, що тепер в 1991 році, західній світ не буде байдужим і піде на поміч поневоленим народам.

Член Міської Ради Петро Мельник закликав до єдности, співпраці в прямуванні до спільної мети — вибороти незалежність України. Мейор сусіднього містечка Елдред А. Бояр привітав присутніх з великим святом, побажав успіхів українцям і всім народам, які борються за свою незалежність.

Офіційну частину в Міській управі закінчено гимном „Боже великий".

Всі присутні перейшли до католицької церкви св. Володимира, де о. Василь Штелень відслужив Службу Божу в намірені українського народу. В своєму слові отець виявив надію, що Україна в скорому часі буде вільна.

Після Служби Божої відбулася академія, яку відкрив А. Шуль. Святочне слово виголосила гостя з України Оксана Сновидович, яка докладно і річево, як учасниця, з'ясувала події, які відбуваються на Україні, як велася підготовка до змін, як був підготований ланцюг, який з'єднав українців в одну націю, в один нарід. Тільки в єдності наша сила, наша перемога. Цікаво було слухати про події в Україні з уст очевидця-патріотки.

В мистецькій частині свята виступали: ансамбль при УККА виконав монтаж пісні і слова, який підготував і оформив Я. Ґавур. Були виконані пісні: „Засяло сонце золоте", „Полтавський рушничок", „В'язанка повстанських пісень" і „Чорними хмарами вкрита руїна".

Концертова піяністка гостя з України Аделіна Кривошеїна майстерно виконала „Військовий марш Шопена". Місцевий хор Об'єднання виконав пісні: „Дніпро реве" муз. Січинського, „Гимн американських українців" муз. Людкевича. Диригент хору інж. О. Гапій, музичний супровід Г. Гірняк, А. Кривошеїна. Всіх учасників програми присутні нагородили рясними оплесками. Академію закрив голова Об'єднання Б. Кандюк патріотичним віршем. Присутні відспівали національний гимн.

Про перебіг свята місцеві американські газети помістили обширні статті і знімки. В одній з газет сказано: „Різкий вітер зривався біля Міської управи, де на щоглах лопотіли побіч два прапори — один старс енд страйпс, а другий синьо-жовтий Української Народної Республіки, яка святкує сьогодні 73-ті роковини. Майже в цілості були поміщені промови А. Шуля і А. Бояра. Основна ідея промов „ОН винесли рішення, що Ірак мусить вийти з Кувайту, а чому немає рішення про інші народи? Чи Ґорбачов заслуговує на премію Нобеля? Надіємось і віримо, що надходить час, коли Україна стане вільною і незалежною державою. Нехай Господь благословить Америку і Україну".

Людмила Гайдар

Яка політика...

(Закінчення зі стор. 2)

ти, ні основних людських прав. Добре загнізджених диктаторів тільки смерть усуває від влади. Інших можна усунути від влади тільки силою. Всі вони залишають за собою до кореня просякнутий корупцією цілий державний апарат, що його багато важче усунути та заступити чесними кадрами, ніж самого диктатора. Дуже часто вони залишають за собою обкрадену державну касу.

Для нас важливий досвід тоталітарних комуністичних і колись фашистських систем, які виринули в обставинах політичної і економічної кризи під час і між двома світовими війнами та які в свій час мали вплив на формування політичних переконань серед нашого народу. Ці однопартійні диктаторські ідеології промощували собі політичну дорогу пропаґандою високих кличів про земний рай в одному, а тисячолітній райх в іншому випадку. Наголос був на те, що це зможуть осягнути тільки вони, а не хто інший, тільки так, а не інакше, а хто не з ними, той проти них. Завдяки всеобіцюючій пропаґанді, ці партії захопили владу при підтримці не абсолютної, але галасливої більшости, як пізніш виявилось, обманених, але тоді свято переконаних про свій патріотизм активістів, готових до безоглядної боротьби не тільки проти зовнішніх ворогів, але також проти інакшедумаючих своїх співгромадян. Тут сумну ролю відіграли невтральні кола, які відкинули свій невтралітет щойно тоді, коли було вже запізно. Захопивши та закріпивши за собою владу, ці диктатори мали деякі початкові успіхи, які тільки зменшували їхнє почуття міри й рівноваги, а побільшували їхню безпідставну і обманну самопевність та віру в свою геніяльну непомильність і необмежену могутність. Заведено нові прапори. Законодавча, судова і виконавча влада попали під партійну контролю. Всі засоби комунікації були поставлені на службу партії. Патріотизм мірявся сліпим послухом вождеві, а не збереженням відвічних вимог гуманности та національної і релігійної етики та моралі. За всяке критичне слово грозила кара в'язниці або таборів смерти. Навіть слухання загграничних радіопередач або листування з родиною в діяспорі уважалось злочином. Окутані „культом особи", вожді вбивали своїх дійсних, можливих і уявних суперників, без огляду на їхнє суспільне і партійне становище та заслуги. Причину своїх невдач вожді добачували всюди, тільки не в себе. В таких обставинах найвищі кличі стали тільки прикриттям найнижчих, безприкладних в історії людства злочинів. Вожді не завагались переміщувати і нищити цілі народи. Обіцяний „рай на землі" перемінився в голодове і терористичне пекло та економічну руїну.

Вслід за фашизмом, сподіваймося, комунізм теж перейде до трагічних сторінок історії, але відвічні шкідливі прикмети людської вдачі, які довели до цих і інших давніх чи сучасних злочинних однопартійних диктатур, були, є і завжди будуть. Нехай це не буде причиною до зневіри, а радше пригадкою, що змагання людей доброї волі за краще завтра ніколи не припиниться.

Одним із наслідків Другої світової війни є численна українська політична еміграція, яка, поселившись головно в англомовних державах, мала чудову нагоду безпосередньо при власній участі запізнатися з основами демократичного ладу. Ці основи є необхідними не тільки для державної, але також для нашої визвольної політики. Як державна, так і визвольна політика мусять опиратися на різних партіях, які розуміють свій обов'язок мати тільки одну національну репрезентацію. Цей принцип демократичної єдности ще чекає серед нас на своє сповнення.

Нам треба усвідомити собі, що перед нами стоять незвичайно важкі завдання не тільки перед, але і після осягнення суверенности, які можна буде виконати тільки при повній демократичній єдності. Якою буде наша політика, такими будуть і наші гаразди.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. **5**.

Митрополит В. Федак, Вінніпеґ	25.00
М. Березовський, Ортонвил	20.00
П. Мартіян, Сомерсет	20.00
М. Чепурківський, Форт Лі	20.00
М. Бльох, Денвер	15.00
А. Бугель, Мисисаґва	15.00
П. Іваницький, Ст. Катеринс	15.00
Н. Калинич, Ваяндо	15.00
Б. Маєр, Монтреаль	15.00
А. Макар, Санісайд	15.00
О. Сербин, Монтреаль	15.00
А. Слюсарчук, Савтфілд	15.00
М. Черний, Чикаґо	15.00
Г. Біч, Орляндо	10.00
К. Бокович, Ґарфілд	10.00
П. Босик, Гемтремк	10.00
О. Бунецька, Вестон	10.00
Я. Ганкевич, Чикаґо	10.00
П. Грицай, Чикаґо	10.00
А. Дурбак, Куяґуґа Фолс	10.00
О. Дячишин, Ляшін	10.00
Ю. Єднорош, Чикаґо	10.00
В. Керичинський, Чикаґо	10.00
О. Колодій, Мейплвуд	10.00
С. Корлятович, Парма	10.00
К. Костик, Рочестер	10.00
С. Лехновський, Кергонксон	10.00
О. Луцька, Вудсайд	10.00
С. Лютак, Ню Йорк	10.00
А. Максимович, Вилов Ґров	10.00
Медичний Архів УЛТПА, Чикаґо	10.00
М. Миндяк, Байон	10.00
Н. Пелех, Вестон	10.00
О. Решітник, Оттава	10.00
Я. Розанковський, Джамейка Плейн	10.00
А. Романишин, Сомерсет	10.00
О. Сим, Парма	10.00
Ф. Ткаченко, Ніяґара Фолс	10.00
І. Тот, Флашінґ	10.00
С. Когут, Белмор	6.00
Е. Ярмаленко, Сен Дієґо	10.00
В. Бабяк, Бруклин	5.00
М. Белей, Ню Гейвен	5.00
В. Береза, Санта Барбара	5.00
М. Білас, Парк Ридж	5.00
І. Бриский, Кензес Сіті	5.00
Б. Бурачинський, Флоргем Парк	5.00
О. Винницький, Ла Сал	5.00
З. Воробець, Нюарк	5.00
П. Гуменюк, Ґалівуд	5.00
С. Домарецький, Байон	5.00
І. Дуда, Перкинсфілд	5.00
К. Житинська, Парксвил	5.00
А. Житинський, Парксвил	5.00
М. Каплиста, Філядельфія	5.00
Д. Кляпко, Нюарк	5.00
Я. Кобилецький, Монтреаль	5.00
М. Коренда, Дітройт	5.00
П. Крамаренко, Іст Віндзор	5.00
Е. Кругляк, Рочестер	5.00
Й. Кулицький, Монтреаль	5.00
М. Лаврук, Бруклин	5.00
І. Ліщак, Янґставн	5.00
Е. Ложницька, Вест Гейвен	5.00
М. Лопушанський, Стерлінґ Гайтс	5.00
А. Лучків, Редінґ	5.00
Я. Малин, Джерзі Сіті	5.00
Е. Матіяш, Аліквіпа	5.00
В. Мудрий, Санісайд	5.00
М. Ніньовський, Воррен	5.00
М. Ониско, Мінотола	5.00
Г. Половінко, Парма	5.00
М. Попович, Парма	5.00
Т. Пилявка, Чикаґо	5.00
С. Приймак, Рочестер	5.00
д-р В. Пушкар, Філядельфія	5.00
А. Рибальт, Янґставн	5.00
Р. Соболь, Овк Брук	5.00
В. Столярський, Омага	5.00
Ґ. Ткачик, Тусан	5.00
В. Томків, Елеґені	5.00
В. Федуняк, Галисвуд	5.00
Н. Ходновський, Ливінґстон	5.00
І. Цьолко, Джерзі Сіті	5.00
Т. Чучман, Амстердам	5.00
Д. Шабля, Філядельфія	5.00
М. Яросевич, Давнерс Ґров	5.00
І. Козак, Ґарнервил	4.00
Г. Мартинів, Нортпорт	4.00
М. Адамович, Чикаґо	2.00
Е. Грицик, Ембридж	2.00
Т. Королишин, Олеан	2.00
Л. Ломиш, Данкирк	2.00
Ю. Макарчук, Йонкерс	2.00
Ю. Олійник, Кармайкел	2.00
А. Павлівець, Квінс Виледж	2.00
М. Прибильський, Орендж Сіті	2.00
А. Чорний, Балтимор	2.00
М. Шумський, Торонто	2.00
А. Левкович, Коламбас	1.00

● SERVICE ●

● ДО ВИНАЙМУ ●

● РОЗШУКИ ●

Муль Ганна з с. Тарнава, Добромильського району, Львівської области розшукує брата **МУЛЯ МИКОЛУ ФЕДОРОВИЧА** нар. 1913 або 1914 р. зголоситись на адресу:
Муль Ганна
с. Тарнава
Добромильський район
Львівська область, УССР

● РІЗНЕ ●

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

МАРІЯ ХАРИК, член УНС Відд. 2700-го ім. св. Івана Хрестителя в Джерзі Сіті, Н. Дж. померла 17-го листопада 1990 року на 78-му році життя. Нар. 28-го вересня 1912 року в Джерзі Сіті, Н. Дж. Членом УНС стала 1929 року. Залишила у смутку дочок: Ольгу Запаринюк, Каролин Паґоддін і Барбару Ланґ; синів: Геррі й Івана; брата Михайла; сестер — Джінет Висоцінську і Ольгу Бреліо. Похорон відбувся 26-го листопада 1990 року на укр. прав. цвинтарі св. Тройці в Трентоні, Н.Дж.
Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІВАН КОВАЛЕНКО, член УНС Відд. 487-го Т-ва „Дніпро" в Ст. Пол, Міннесота, помер 30-го жовтня 1990 року на 80-му році життя. Нар. 1910 року в Україні. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Єфросінію, трьох синів і дочку з внуками. Похорон відбувся 1-го листопада 1990 року на цвинтарі Форест Лови Меморіял Парк в Ст. Пол, Міннесота.
Вічна Йому Пам'ять!

М. Денисюк, секр.

ВІКТОР БУДКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 473-го ім. сотника Ю. Головінського в Монтреалі, Кве. помер 17-го жовтня 1990 року на 78-му році життя. Нар. 1912 року в Тернополі, Україна. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Параскевію. Похорон відбувся 19-го жовтня 1990 року на цвинтарі Нотр Дам де Неж в Монтреалі, Кве. Канада.
Вічна Йому Пам'ять!

Віра Баніт, секр.

●FUNERAL DIRECTORS●